

Korygowanie wymowy głoski szumiącej [š] = sz

Prowadząc ćwiczenia logopedyczne, należy pomóc dziecku w dochodzeniu do prawidłowej wymowy poprzez uświadomienie brzmienia głoski oraz pokazanie miejsca i sposobu artykulacji. Wywołując spółgłoskę, wypowiadamy ją kilkakrotnie i dość głośno, aby zaprezentować prawidłowy dźwięk.

Przy wymawianiu głosek szeregu szumiącego – sz, ź, cz, dż – usta są ułożone w „dzióbek”, czubek języka unosi się do wałka dziąsłowego – tworząc tzw. „koszyczek”, a zęby są zbliżone.

I. Ćwiczenia narządów mowy:

- naprzemienne unoszenie języka i opuszczanie przy maksymalnie otwartych ustach,
- układanie warg w „dzióbek” i naśladowanie szumu,
- ugniatanie podniebienia i wałka dziąsłowego przy maksymalnie otwartych ustach,
- liczenie górnych zębów czubkiem języka po wewnętrznej stronie,
- tworzenie „koszyczka” z języka i utrzymywanie na nim przez chwilę czekoladowej chrupki (pod nadzorem dorosłego).

II. Przygotowanie do wywołania głoski:

- szybkie powtarzanie [l] przy szeroko otwartych ustach – języka uderza o podniebienie lub wałek dziąsłowy;
- szybkie powtarzanie [t, d, n] przy szeroko otwartych ustach – języka uderza o podniebienie lub wałek dziąsłowy;
- zbliżenie zębów, wysunięcie warg, podniesienie czubka języka do wałka dziąsłowego i dmuchanie przez zęby;
- jeśli dziecko wymawia prawidłowo „cz”, należy przedłużać artykulację tej głoski;

III. Ćwiczenia słuchu fonematycznego:

Kłaśnij w ręce, gdy usłyszysz [š] (przykładowa lista słów: sałata, szyja, sople, szalik, sito, ślimak, sanki, szopa, samolot, szafa, supeł, siedem, sen, szyny, śnieg, samolot, siano, szop).

IV. Ćwiczenia artykulacyjne:

- sylaby-logotomy:

sza, szo, szu, sze, szy

asza, oszo, uszu, esze, yszy

asz, osz, usz, esz, ysz

- wyrazy:

szop, szyny, szyja, szachy, szafa, szyba, szalik, szynka,

kasza, pasza, nosze, uszy, koszula, wieszak, depesza, maszyna,

kosz, mysz, bambosz, kalosz, gulasz; jeź, nóż, wąż,

szpak, szwy, szkoła, szpital, szpadel, szklanka,

puszka, muszla, kasztany, pasztet, kosztela; ważka

- związki:

uszy myszy, nasza szkoła, kasza z gulaszem, kalosze Mateusza, maszyna do szycia, sześć kasztanów,;

- zdania:

Szymon szuka bamboszy.

Łukasz pisze depeszę.

Na wieszaku wiszą koszule.

W koszyku trzymam kasztany.

Na szyi noszę szalik.

W szafie wieszam kapelusz.

V. Wiersze, teksty (dopiero gdy głoska będzie utrwalona w powyższym materiale).

VI. Ćwiczenia utrwalające:

1. POLICZ GŁOSKI I LITERY:

WYRAZ	LICZBA GŁOSEK	LICZBA LITER
SZKŁO		
PODUSZKA		
SZKOŁA		
MUSZELKA		
SZNUREK		
SZYBA		
BAMBOSZ		
SZYSZKA		
KAPELUSZ		
SZNUROWADŁA		
SZUM		
MASZT		
PASZPORT		
MIESZADŁO		

2. KTÓRE WYRAZY NIE PASUJĄ DO RESZTY? UŁÓŻ ZDANIA Z TYMI WYRAZAMI.

sznurek   szynka   pietruszka   gulasz

koszula   szorty   Mateusz   szalik

Janusz   szafa   Łukasz   Leszek

myszka   wąż   szklanka   jeź

koszula   szuflada   szuka   szufelka

proszek   szampon   wieszak   szczoteczka

3. UŁÓŻ IMIONA W PORZĄDKU ALFABETYCZNYM:

IRENEUSZ, TADEUSZ, AGNIESZKA, SZYMON, DARIUSZ, URSZULA, MATEUSZ,
LESZEK, KRZYSZTOF, SZARLOTA, ŁUKASZ, RYSZARD

.....

.....

.....

.....

4. UŁÓŻ ZDANIA Z ROZSYPANKI WYRAZOWEJ:

Mama	na	uszyła	poduszkę	maszynie	na	koszulę	podszewkę	i
dużo	W	szatni	jest	szkolnej	wieszaków	naszej		
szkole	na	pyszna	duszona	szynka	naszej	obiad	była	W
szybko	na	pisze	Urszula	maszynie	bardzo			
Leszek	jadł	boli	gruszki	brzuszek	go	i		
wygrała		Agnieszka	naszyjnik		kosztowny			
Szara	ucieka	myszka	kotkiem	przed	Szarotkiem	szybko		

5. UZUPEŁNIJ ZDANIA WYRAZAMI Z RAMKI:

SZKOŁA, GRUSZKA, KOSZ, KOSZULA, MALARZ, JEŻ, KALOSZY, MASZYNA, SZYBĘ
--

Pod krzakiem siedzi .....

Nasza ..... ma dużą szatnię.

..... maluje nasze mieszkanie.

W szatni woźny wstawił nową .....

..... wisi na wieszaku.

Na korytarzu stoi .....

Leszek szuka ..... pod szafką.

W koszyku są trzy jabłka i .....

..... do szycia stoi na szafie.

6. WYSZUKAJ W WYRAZACH UKRYTE SŁOWA I UŁÓŻ Z NIMI ZDANIA:

szarlotka	kaszanka	maszyna
szaszłyk	koszuła	muszelka
szopka	koszykówka	naszyjnik
fartuszek	kwiatuszek	poszewka

7. ZNAJDŹ W WYRAZIE „SZNUROWADŁO” JAK NAJWIĘCEJ SŁÓW; UŁÓŻ Z NIMI ZDANIA:

8. ODSZUKAJ ZASZYFROWANĄ SYLABĘ, DOŁĄCZ JĄ DO PODANEJ I ODCZYTAJ WYRAZ; UŁÓŻ ZDANIA Z WYRAZAMI:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	SZU	SZU	SZE	SZU	SZE	SZA	SZO	SZE	SZO	SZA
2	SZA	SZO	SZA	SZU	SZA	SZO	SZE	SZU	SZE	SZU
3	SZE	SZU	SZU	SZE	SZE	SZE	SZO	SZA	SZU	SZA
4	SZU	SZE	SZA	SZE	SZU	SZA	SZE	SZU	SZE	SZA
5	SZU	SZE	SZA	SZO	SZU	SZE	SZE	SZE	SZO	SZA
6	SZE	SZU	SZA	SZO	SZU	SZE	SZE	SZE	SZU	SZA

1-A + felka = ...

3-G + pa = ...

1-C + roki = ...

6-J + lik = ...

2-A + bla = ...

4-E + kam = ...

STWÓRZ WŁASNE SZYFRY.

Opracowała: Aleksandra Wejman, logopeda

		uszu	asz	isz		osz	sza	esze	sze	isza	META
START		szu		esz		szo		szy	oszu		
sza	sze	oszo		szu	aszo	usz		usza	asz	sza	